

Schein Gábor

(KÖNYVTÁRBAN)

ez másik könyvtár. miért ne itt is?
a könyvtárban otthon van a vers.
otthon van, de nem érzi jól magát.
mint újdonsült, idős barátom, serge,

ki valaha, mint pascal, hitt is-
tenben, bár szakadék szélén állt, a dolgok
mögé odaképzelte. ma már ezt a „mögét”
nem érti. viszont isten nélkül is boldog.

a vers nem az. szaporítja az olvasatlant,
az olvasni fölöslegest, a nem valót,
mi holtakat nem ébreszt, mi nem ráz velőt,

amit kerülgetni kell, mint a mosatlant,
szőrehullott, vén macskát. hogy élj, erőt
nem ad, de megvidámít: régi maszk, rossz parók’.

*

mert nincsen föld, hogy viselje terhét,
aki él, hátán hordozza házát,
s míg a sűrűsödő anyagban tolja előre testét,
ajtót-ablakot hirtelen kitar, át-

fúj rajta az öröklét, ahogy a vésett
maszk odvából előugrik a sötétség,
és az ugrást sosem véti el.
de ami rész volt, sosem ad egészet.

a test megérzi a táj szüntelen esőzését,
s bár a képet magában sem éri el,
lép, és minden lépést vakon tesz, így

írja bele magát a tájba: süllyed és
emelkedik, és minden mozdulat új ívet feszít,
s az ív alól a táj szeme nélküle néz.

*

mintha estidőben egy rejtelmes figura
osonna elburkolózva, észrevétlen,
és csettinténél, ez aztán az álruha,
landry úr járt így csuklyás köpenyében,

estidőben tehát, vagy már éjszaka,
mintha plébános kedvese lennél, holmi
salaktalan szerelmű toncsi,
és éreznéd, nem lehet ám akárki, csak alba

herceg vagy maga a király az a fura
alak, kit, bár zárva a hajlék, s a kőfal szoros,
már nem rejthet előled sokáig álruha,

és ha belép, a csuklya alá búgod, szeress –
úgy jön hozzám egyre közelebb valami,
lassan közeleg. de mi? de ki?

*

mert a legszebb idézet édes alakod,
nem tarthatod meg magadnak, szerelmem.
mintha lapozgatnék egy régi divatlapot,
és ott rád akadnék: készülj véged ellen,

mert minden visszajár, kalapod, cipőd, kosztüöd.
ami volt, virágzás csak. aki jön, megőrül,
s mutatja, nézd, ez volt a nagyanyám. gyönyöröd,
mi benne újjászületne, elnyeri örökül,

de nem hiszi, hogy szavaiban vele vagy.
sebj. hű gond javíthat ízlésén, hogy mire
megcsapná őt is november fagyos szele, vagy
kiütne rajta egy elcsalt élet vak dühe,

a józan önutálat keményebb alakba zárja.
idézni vészt? minek hiszékeny, agg királyra?

*

mintha szánkón csúsznék lefele,
de fenn egy bokorba, vagy egy kézbe
beakadt volna a szánkóm kötele.
beakadt, hisz beleültem a félig se készbe,

és ami készült, csúszni kezdett velem,
az „ezt a keveset még”, a sok sérelem, a kötelem,
és hozzá, amit kiró az élet: munka, miegymás, gyerek:
mit véltem kezemben fogni, rám tekeredett.

de tekeredett-e, avagy beakadt?
e talányt ki nem bogozhatom.
talán ez se, az se. el nem szakadt,
a kötél hurka itt feszül a nyakamon,

és mintha szánkóm csúsznék lefele.
elöttem is, mögöttem is épp a lejtő fele.

*

ahogy a húr pattanva pendül,
és pengése kitart, minden rész,
mintha más kéztől tenné, magában rezdül,
nem ismerve dallamot. és nincsen kéz,

mely tudná, a pengés meddig tart.
alig hallhatón mélyítve hangját,
egyszerre zúdít forgó vihart,
és némítja el a vihar magját,

hogyan mikor a pengés halkulni kezd,
mintha a kezek sorban becsukódnának,
még ne lehessen tudni, ezt

akarták-e a kezek, vagy csak egy szót várnak,
új jelet – úgy törje át a csend az idők végét,
mintha pengve törne ketté a lágyszék ég.

Mesterházi Mónika

A KÖZÉPKOR BONYODALMAI

Ha elmondom, mi ért véget, miért,
ki érti meg, miért tartott idáig?
A mi-nek árnyalása volt a cél?
Egy elvi ember. Minek magyaráz itt?
Elvi ember, mondta a harmadik,
mikor a másik másokról beszélt.
Enigmatikus, lehet mondani.
Az egyik az egészről szót sem ért.
A negyedik megérti ezt az elsőt.
Azaz sajnálja. Itt az értelem
más szerepet jobb ha nem képzel el, sőt,
a színpadról mindjárt leléptetem.
Mert ha nincsen hová nézzen az ész,
ki mondja meg, hogy mit ér az egész?

A SZEMÉTRŐL

1

Görnyedve mászom a porszívó után,
széttört gigáját összemarkolom,
miközben sértetlen motorja hátul
teljes erőből fújja szét a port.
De honnan ismerem a jelenséget,
tűnődöm, míg a pillanatragasztó
patakja csorog három ujjamon.
Aztán megvan. Befejelem?
És kifelé töretlen porfújás?
Miközben én egyenletesen szívok?
Bevételeim – kiadásaim.

2

Nem hittem, hogy egy széttört gigát,
egy széttört pillanatot megragasztok.
De mégis, mielőtt mindent kidobnék,
dühödten próbálom javítani,
megőrizni magam körül a káoszt,
próbálom használni kicsit tovább,
amit lehet, mert tudom, hogy mi lesz
azzal, ami a szemétre kerül.

3

A szemétre kerül, de megmarad
kínos emlék és atomhulladék,
az utcára szórt hajléktalanok,
folyóban holtak, levegőben hamvak,
a lelkiismeretben ismeretlen,
tagadni vélt bűnök, a kábulatban
tagadni vélt szorongás. Köszönik,
megvannak, felcímkézve, változatlan
formában, hozzáférhetetlenül.

4

Tehát maradjon minden ugyanúgy?
 Kerülgessük letűnt korszakaink
 tárgyait, sérelmét, rutinjait?
 A használhatatlan borítson el?
 Hiszen kidobja a test, a tudat
 a fölösleget, még a lélek is.

De ha kidob csak, azzal megszűnik.

5

Megnézni, átgúrni, emészteni,
 legalább gilisztamód rágni át
 magunkat a világon. Legalább
 komposztálni és hasznosítani.
 Nem dobhatok ki teljes éveket.
 És nem őrzök meg minden öncsalást.
 Más nem marad: azzal kell kezdeni,
 ami van. Annak értelmet remélni.

VÍZ, KŐ

mossa, mossa
 kimossa érceit
 kavicsait kifényesíti
     kimossa két szemét
     kifényesíti

kimossa a meszet
 barlangot mos, követ rak
     kimossa csontjait
     erek falára mészkövet rak

Gát Anna

TAKARÁSBAN

(Veni Sancte)

Nem a mindennapokról akarok írni,
a mindennapok belegyömöszölnek a
ruhámba, és nem találom a nyílásokat.

A hajnal bebarangolja az egész testét,
amelyen az éjszaka árulkodó nyomai
nyíló virágok, elhervadnak a napban.

Nem a bánatáról akarok írni,
az ő bánata mocsaras, és én nem bírom
kihúzni; az ő bánata zeneszerző: szavaimra
süket, de játszik, akár ott vagyok, akár nem.

A zuhany hideg vize alatt libabőrös lesz
térkép-háta, keresem rajta az én országomat;
keresem rajta a feldúlt-kaszárnya ágyat, a megfojtott-
anya párnákat, a megerőszkolt-kisfiú matracot.

Nem a csendünkről akarok írni,
a mi csendünk csak egy átmulatott éjszaka
utáni sípolás a fülben.

Botladozik szétdobált cuccaimon, himbálózó
meztelensége nem csinál nekem vegetáriánus
reggelit és nem mentetegetőzik.

Nem a gyengeségemről akarok írni,
a gyengeségem lánytól várt belenyugvás, de erőszakkal
nekifeszül a mellkasának; a gyengeségem mindig rosszkor
szólal meg, mint valaha nagyszünetben az iskolacsengő.

Nadrágjával bíbelve kiáll az erkélyre,
sasprofilját felmutatja a nagyistennek,
aki elhagyta, ahogy elhagyom, amint
összeszedtem zilált holmijaimat.

Nem a búcsúkról akarok írni,
a búcsúk szép szavúak, testvérien átölelnek, mint
a kebelbarátnők, akik kefélnek a barátoddal,
amikor elutazol.

Az ajtó kattán, csukódik, cellarácsok; nézi
a tévét a konyhában, virslit melegít. Szájából
cigaretta lóg. Szájából elég volt. Én kivettem a részem
a tömegtermelésben.

De nem a mindennapokról akarok írni.